

ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я МОЗ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

Національна академія
медичних наук України

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2024 р.

МОЄ ЗДОРОВ'Я – МОЄ ПРАВО»

5 квітня 2024 р.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

**My health,
my right**

Київ 2024

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Національна академія медичних наук України
ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»**

**МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2024 р.**

«МОЄ ЗДОРОВ'Я – МОЄ ПРАВО»

**5 квітня 2024 р.,
м. Київ**

**Київ
НМУ імені О.О. Богомольця
2024**

Відповідальні за випуск:

завідувач кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, професор **Грузєва Т.С.**

директор Навчально-наукового інституту громадського здоров'я та профілактичної медицини ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, професор **Паламар Б.І.**

професор кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, доцент **Галісєнко Л.І.**

доцент кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, доцент **Іншакова Г.В.**

Моє здоров'я – моє право: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня здоров'я 2024 р., 5 квіт. 2024 р. К. : НМУ, 2024. 97 с.

У матеріалах щорічної науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня здоров'я 2024 р., який проводиться під гаслом «Моє здоров'я – моє право», висвітлено актуальні питання правових та етичних засад охорони здоров'я, розбудови системи громадського здоров'я, міжнародної, міжсекторальної та міждисциплінарної співпраці у сфері громадського здоров'я, доступності і якості медичної допомоги. Розкрито сучасні виклики та загрози для здоров'я населення епідемічного, екологічного, соціально-економічного, воєнного характеру, напрями боротьби з неінфекційними та інфекційними захворюваннями, профілактичні стратегії в охороні здоров'я, охарактеризовано соціально-економічні та екологічні детермінанти здоров'я тощо.

- виявлені деякі потенційні області співпраці, де міждисциплінарна взаємодія може мати найбільший вплив на покращення громадського здоров'я, наприклад профілактика захворювань, підвищення обізнаності громади про здоров'я та інші;

- виявлена підвищена зацікавленість до створення спеціалізованих платформ для обміну досвідом фахівців з різних галузей та кращими практиками різних команд;

- зазначена важливість фінансової підтримки міждисциплінарних досліджень та ініціатив, включаючи виділення коштів на стипендії, гранти та програми фінансування.

Ці рекомендації можуть стати важливими кроками у напрямі підвищення ефективності міждисциплінарної співпраці в сфері громадського здоров'я, сприяти досягненню кращих результатів для здоров'я та благополуччя населення.

АДАПТАЦІЯ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

Молчанова К. М., Семерягіна М. М.

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

Екстремальні умови, з якими стикнулася наша держава під час пандемії коронавірусу та під час повномасштабного вторгнення, довели важливість забезпечення функціонування ланцюгів постачання всього спектру товарів та продуктів. Також, останні чотири роки, починаючи з 2020 р. продемонстрували безсумнівну адаптивність ланцюгів постачання, вміння менеджерів знаходити альтернативні варіанти доставки та організації бізнес-процесів. В надскладних умовах українські підприємства продовжують свою роботу, забезпечуючи споживачів майже усіма необхідними товарами та послугами та задовольняючи потреби ринку. На першому місці у держави і бізнесу, як невід'ємної складової економіки країни, є забезпечення життєдіяльності населення. Однією із найважливіших категорій товару в даному контексті є фармацевтична продукція.

Управління ланцюгами постачання фармацевтичної продукції із початком повномасштабного вторгнення стикнулося із рядом серйозних викликів. Це і постійний ризик обстрілів і всі пов'язані з цим наслідки, ризик відсутності електропостачання, руйнування сформованих ланцюгів постачання, що зумовлює необхідність формування нових ланцюгів, стабільність яких є досить середньою

через постійні зміни в транспортному забезпеченні та ситуації на кордонах. До цього можна додати нове завдання - забезпечення фармацевтичною продукцією мешканців прифронтових областей, що вимагає нових підходів, з урахуванням всіх можливих ризиків.

Зазначимо, що до повномасштабного вторгнення фармацевтична галузь демонструвала стабільне зростання. Згідно з даними Державної служби статистики, обсяги реалізованої продукції за видом діяльності «Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів» з 2014 р. по 2021 р. зростали в середньому на 19,5% кожного року. Так, у 2021 р. порівняно із 2014 р. обсяги реалізації зросли майже у 2,5 рази і становили 48973,4 млн грн., проти 14403,7 млн грн. у 2014 р. [1] У 2022 році обсяг реалізації скоротився на 15,4% і становив 41441,5 млн грн., проте вже у 2023 році динаміка змін знову стала позитивною.

Зауважимо, що обсяги експорту та імпорту фармацевтичної продукції у 2023 р. також демонстрували тенденцію до зростання: обсяги експорту становили 278652,0 тис. дол. США (118,8% у порівнянні з 2022 р.), обсяги імпорту – 2141885,9 тис. дол. США (115,4% до 2022 р.). Частка фармацевтичної продукції в загальному обсягу експорту при цьому становила 0,8%, а частка в загальному обсягу імпорту – 3,4%. Дані показники свідчать про те, що фармацевтична галузь гнучко реагує на сучасні обставини і знаходить шляхи для розвитку.

Важливим завданням в управлінні ланцюгами постачання фармацевтичної продукції під час війни є транспортне забезпечення, адже багато шляхів сполучення є заблокованими, особливо морські та авіаційні, які до 22 лютого 2022 р. були основними для продукції фармацевтичної галузі. [2] Негативно впливають на постачання сировини, матеріалів та продукції зростання витрат на паливно-мастильні матеріали, а також брак спеціалізованого транспорту для перевезення фармацевтичних товарів, що потребують специфічних умов перевезення.

Прикладом застосування ефективних антикризових заходів є діяльність лідера фармацевтичного ринку України - компанії «Фармак». Ще до повномасштабного вторгнення компанія почала готуватись до найгіршого сценарію розвитку подій: це і збільшення запасів сировини для виготовлення ліків, і закупівля палива для генераторів. На жаль, у перші тижні повномасштабного вторгнення через бомбардування Києва компанії довелося призупинити виробничі лінії. Також компанія зазнала суттєвих збитків через знищений склад із готовими ліками поруч з Макаровим Київської області. Але, розуміючи увесь ступінь відповідальності за охорону здоров'я населення,

компанія зуміла налагодити виробничі процеси, випустити на ринок нові лікарські засоби, розбудувати нові ланцюги постачання в тісній співпраці із імпортерами і навіть інвестувати в нове виробництво в Іспанії [3].

Забезпечення імпортних потоків фармацевтичної продукції в нинішніх умовах вимагає від компаній постійного пошуку найбільш оптимальних шляхів доставки. Потоки, які здійснювалися морським шляхом, наразі доводиться перенаправляти в інші порти Європи і звідти формувати ланку доставки автомобільним транспортом. Звісно, що це впливає і на вартість, і на час доставки. Додаткові труднощі виникають при перетині кордонів, з урахуванням ситуації їх блокування і, відповідно, доводиться майже кожного разу складати новий маршрут транспортування. Закономірно, що збільшення логістичних витрат в ланцюгах постачання впливає і на кінцеву вартість товарів фармацевтичного спрямування.

Реальність, в якій доводиться працювати підприємствам України і фармацевтичній галузі зокрема, диктує дуже складні завдання, але за два роки повномасштабної війни ми, як суспільство, впевнилися, що немає таких завдань, які неможливо розв'язати. Постійний пошук нових можливостей дає змогу не тільки вижити в даних обставинах, а й знайти шляхи розвитку.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України. Статистична інформація. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Нечипорук А., Кочубей Д. Фармацевтична логістика в умовах воєнного стану. Міжн. наук.-практ. журн. «Товари і ринки». 2023. № 46(2). С. 4–15. doi: 10.31617/2.2023(46)01.
3. Розвиток під обстрілами: Як війна не зламала, а загартувала лідера фармацевтичної галузі України. Фармак. URL: <https://farmak.ua/publication/rozvitok-pid-obstrilami-yak-vijna-ne-zlamala-a-zagartuvata-lidera-farmaczevtichnoyi-galuzi-ukrayini/> (дата доступу 10.03.2024).